OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2012 Rhif 1903 (Cy.230)

CYRFF CYHOEDDUS, CYMRU
DIOGELU'R AMGYLCHEDD, CYMRU

Gorchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru (Sefydlu) 2012

Gwnaed - - - - 18 Gorffennaf 2012

Yn dod i rym - - gweler erthygl 1

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 13(7) a 15(1) o Ddeddf Cyrff Cyhoeddus 2011(**1**) ("y Ddeddf"), yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn.

Yn unol ag adran 16 o'r Ddeddf, mae Gweinidogion Cymru o'r farn—

(a) wedi iddynt roi sylw i'r ffactorau a nodir yn adran 16(1) o'r Ddeddf, bod y Gorchymyn hwn yn ateb y diben o wella'r broses o arfer swyddogaethau cyhoeddus;

(b) nad yw'r Gorchymyn hwn yn dileu unrhyw ddiogelwch angenrheidiol nac yn atal unrhyw berson rhag parhau i arfer unrhyw hawl neu ryddid y gallai'r person hwnnw ddisgwyl yn rhesymol barhau i'w harfer neu i'w arfer.

Mae Gweinidogion Cymru wedi cynnal ymgynghoriad yn unol ag adran 18 o'r Ddeddf.

Mae drafft o'r Gorchymyn hwn a dogfen esboniadol sy'n cynnwys yr wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 19(2) o'r Ddeddf wedi eu gosod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn unol ag adran 19(1) ar ôl diwedd y cyfnod o ddeuddeng wythnos a grybwyllir yn adran 19(3).

Yn unol ag adran 19(4) o'r Ddeddf, mae'r drafft o'r Gorchymyn hwn fel y'i gosodwyd wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar ôl diwedd y cyfnod o 40 niwrnod y cyfeirir ato yn y ddarpariaeth honno.

RHAN 1 —
RHAGARWEINIOL

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru (Sefydlu) 2012.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym drannoeth y diwrnod y caiff ei wneud.

(**1**) 2011 p.24.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn, mae i "y Corff" ("*the Body*") yr ystyr a roddir iddo gan erthygl 3(1).

RHAN 2 —

SEFYDLU A SWYDDOGAETHAU CYFFREDINOL

Y Corff

3.—(1) Bydd corff corfforaethol o'r enw Corff Adnoddau Naturiol Cymru neu Natural Resources Body for Wales (y cyfeirir ato yn y Gorchymyn hwn fel "y Corff").

(2) Mae'r Atodlen yn cynnwys darpariaethau pellach am y Corff.

Diben y Corff

4.—(1) Diben y Corff yw sicrhau bod amgylchedd ac adnoddau naturiol Cymru—

(a) yn cael eu cynnal yn gynaliadwy;

(b) yn cael eu gwella yn gynaliadwy; ac

(c) yn cael eu defnyddio yn gynaliadwy.

(2) Yn yr erthygl hon—

(a) ystyr "yn gynaliadwy" ("*sustainably*") yw—

(i) gyda golwg ar wneud lles, a

(ii) mewn modd sydd wedi ei ddylunio i wneud lles,

i bobl, amgylchedd ac economi Cymru yn awr ac yn y dyfodol;

(b) mae "amgylchedd" ("*environment*") yn cynnwys, heb gyfyngiad, organeddau byw ac ecosystemau.

(3) Lle bynnag y bo'r Corff yn arfer unrhyw swyddogaeth mewn perthynas â pharth Cymru (fel y diffinnir "Welsh zone" yn adran 158(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006(**2**)), neu unrhyw swyddogaeth sy'n effeithio ar y parth hwnnw, mae'r ddau gyfeiriad at "Cymru" ym mharagraff (1) i'w dehongli fel eu bod yn cynnwys cyfeiriadau at barth Cymru.

(4) Lle bynnag y bo'r Corff yn arfer swyddogaeth mewn perthynas ag unrhyw ardal arall y tu allan i Gymru, neu mewn modd sy'n effeithio ar ardal o'r fath, mae'r ddau gyfeiriad at "Cymru" ym mharagraff (1) i'w dehongli fel eu bod yn cynnwys cyfeiriadau at yr ardal o dan sylw.

(5) Nid yw paragraff (1) yn rhoi i'r Corff bŵer—

(a) i wneud unrhyw beth na fyddai ganddo'r pŵer i'w wneud fel arall, neu

(b) i arfer unrhyw un o'i swyddogaethau mewn modd sy'n groes i ddarpariaethau unrhyw ddeddfiad arall neu unrhyw rwymedigaeth UE(**3**).

Canllawiau o ran diben y Corff

5.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru roi canllawiau i'r Corff o ran y modd y dylai arfer ei swyddogaethau er mwyn rhoi effaith i'w ddiben.

(**2**) 2006 p.32 (adran 158(1)). Mewnosodwyd y diffiniad o "Welsh zone" gan adran 43(2) o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (p.23).

(**3**) Diffinnir "EU obligation" yn Atodlen 1 i Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 (p.68), fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Diwygio) 2008 (p.7; gweler adran 3 a'r Atodlen). Mae'r diffiniad hwn yn gymwys i ddeddfwriaeth arall yn rhinwedd adran 5 o Ddeddf Dehongli 1978 (p.30) ac Atodlen 1 iddi.

(2) Wrth lunio unrhyw ganllawiau o dan baragraff (1), rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i gyfrifoldebau ac adnoddau'r Corff.

(3) Wrth gyflawni ei swyddogaethau, rhaid i'r Corff roi sylw i'r canllawiau a roddir o dan yr erthygl hon.

(4) Cyn rhoi canllawiau i'r Corff o dan yr erthygl hon, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Corff ac unrhyw gyrff neu bersonau eraill y mae Gweinidogion Cymru yn eu hystyried yn briodol.

(5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi unrhyw ganllawiau a roddir o dan yr erthygl hon cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl rhoi'r canllawiau.

(6) Mae'r pŵer i roi canllawiau o dan yr erthygl hon yn cynnwys pŵer i'w hamrywio neu i'w dirymu.

Swyddogaeth gychwynnol y Corff

6.—(1) Mae gan y Corff y swyddogaethau a nodir yn is-baragraffau (a) a (b)—

(a) y swyddogaeth o hwyluso'r gwaith o weithredu unrhyw un o gynigion Gweinidogion Cymru ar gyfer trosglwyddo unrhyw un o'r canlynol (wedi ei addasu neu beidio) i'r Corff—

(i) unrhyw un o swyddogaethau Cyngor Cefn Gwlad Cymru;

(ii) unrhyw un o swyddogaethau Asiantaeth yr Amgylchedd neu'r Comisiynwyr Coedwigaeth sydd wedi ei datganoli i Gymru(**4**);

(iii) unrhyw un o swyddogaethau un o Bwyllgorau Llifogydd ac Arfordir Cymru(**5**);

(iv) unrhyw un o'u swyddogaethau eu hunain sy'n ymwneud â'r amgylchedd; neu

(v) unrhyw swyddogaeth amgylcheddol Gymreig(**6**) unrhyw berson;

(b) y swyddogaeth o hwyluso'r gwaith o weithredu unrhyw un o gynigion eraill Gweinidogion Cymru a wnaed mewn cysylltiad ag unrhyw gynigion sy'n dod o fewn is-baragraff (a)—

(i) sy'n ymwneud â phwnc y cynigion hynny, neu

(ii) sy'n ganlyniad neu'n atodol i'r cynigion hynny neu sy'n gysylltiedig â hwy, neu sy'n ymwneud â materion trosiannol.

(2) Mae paragraff (1) yn gymwys i gynnig gan Weinidogion Cymru ni waeth a yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu unrhyw berson neu gorff arall wedi rhoi unrhyw gydsyniad neu gymeradwyaeth y mae, yn ôl y gyfraith, gweithredu'r cynnig hwnnw yn dibynnu arni, ond nid yw'n dileu'r angen i gael unrhyw gydsyniad neu gymeradwyaeth o'r fath cyn y gellir gweithredu'r cynnig.

7.—(1) Rhaid i'r Corff gyflawni ei swyddogaethau o dan erthygl 6(1) yn ôl y meini prawf a nodir yn y paragraffau a ganlyn.

(2) Y maen prawf cyntaf yw bod yn rhaid i'r Corff sicrhau, i'r graddau y mae'n bosibl heb gyfaddawdu'r gwaith o gyflawni ei swyddogaethau o dan erthygl 6(1), bod yna gydweithredu effeithiol mewn perthynas â'r gwaith o weithredu unrhyw gynnig rhyngddo ef, Gweinidogion Cymru ac unrhyw berson neu gorff arall—

(a) y cyfeirir ato yn erthygl 6(1)(a), a

(b) yr effeithir arno gan y cynnig perthnasol.

(3) Yr ail faen prawf yw na chaniateir i'r Corff ymyrryd ag unrhyw un o'r personau neu'r cyrff a grybwyllir yn erthygl 6(1)(a) wrth iddynt gyflawni unrhyw un o'u swyddogaethau yn effeithiol.

(**4**) *Gweler* adran 36(1) o Ddeddf Cyrff Cyhoeddus 2011 (p.24).
(**5**) *Gweler* adran 13(8) o Ddeddf Cyrff Cyhoeddus 2011.
(**6**) *Gweler* adran 36(1) o Ddeddf Cyrff Cyhoeddus 2011.

Dyletswydd gyffredinol y Corff i roi sylw i gostau a buddiannau wrth arfer pwerau

8.—(1) Wrth ystyried p'un ai arfer unrhyw bŵer a roddwyd iddo gan unrhyw ddeddfiad neu o dano ai peidio, rhaid i'r Corff ystyried y costau a'r buddiannau sy'n debygol o ddeillio o arfer y pŵer hwnnw neu beidio.

(2) Wrth benderfynu ar y modd i arfer unrhyw bŵer o'r fath, rhaid i'r Corff ystyried y costau a'r buddiannau sy'n debygol o ddeillio o'i arfer yn y modd o dan sylw.

(3) Mae'r dyletswyddau ym mharagraffau (1) a (2) yn gymwys oni bai, neu i'r graddau, ei bod yn afresymol i'r Corff fod yn ddarostyngedig iddynt o ystyried natur neu ddiben y pŵer neu o dan amgylchiadau'r achos penodol.

(4) Ond nid yw'r dyletswyddau hynny'n effeithio ar rwymedigaeth y Corff i gyflawni unrhyw ddyletswyddau, cydymffurfio ag unrhyw ofynion, neu fynd ar drywydd unrhyw amcanion, a osodwyd arno neu a roddwyd iddo gan unrhyw ddeddfiad ac eithrio'r erthygl hon.

Swyddogaeth gysylltiedig gyffredinol y Corff

9.—(1) Caiff y Corff wneud unrhyw beth yr ymddengys iddo ei fod yn gydnaws neu'n gysylltiedig â chyflawni ei swyddogaethau.

(2) Yn benodol, caiff y Corff—

(a) ymrwymo i gytundebau;

(b) caffael neu waredu eiddo a gwneud gwaith peirianyddol neu waith adeiladu yn unol â'r hyn y mae'n ei ystyried yn briodol;

(c) yn ddarostyngedig i gymeradwyaeth Gweinidogion Cymru, ffurfio cyrff corfforaethol neu gaffael neu waredu buddiannau mewn cyrff corfforaethol;

(d) ffurfio ymddiriedolaethau elusennol;

(e) derbyn rhoddion;

(f) buddsoddi arian.

(3) Yn yr erthygl hon, mae "gwaith peirianyddol neu waith adeiladu" ("*engineering or building operations*"), heb ragfarnu cyffredinolrwydd yr ymadrodd hwnnw, yn cynnwys—

(a) adeiladu, newid, gwella, cynnal a chadw neu ddymchwel unrhyw adeilad neu strwythur neu unrhyw gronfa ddŵr, cwrs dŵr, argae, cored, ffynnon, twll turio neu waith arall, a

(b) gosod neu addasu unrhyw beiriannau neu gyfarpar neu gael gwared ag unrhyw beiriannau neu gyfarpar.

Cyngor a chymorth i Weinidogion Cymru

10. Rhaid i'r Corff roi i Weinidogion Cymru unrhyw gyngor a chymorth y byddant yn gofyn amdanynt.

Cyfarwyddiadau

11.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddiadau cyffredinol neu benodol i'r Corff o ran arfer ei swyddogaethau.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi unrhyw gyfarwyddiadau a roddir o dan yr erthygl hon cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl rhoi'r cyfarwyddiadau.

(3) Mae'r pŵer i roi cyfarwyddiadau o dan yr erthygl hon yn cynnwys pŵer i amrywio neu i ddirymu'r cyfarwyddiadau.

(4) Rhaid i'r Corff gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir o dan yr erthygl hon.

RHAN 3 —

MATERION ARIANNOL

Grantiau

12.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru roi grantiau i'r Corff.

(2) Gall grant o dan yr erthygl hon gael ei roi yn ddarostyngedig i amodau.

Dyletswyddau ariannol cyffredinol

13.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru benderfynu dyletswyddau ariannol y Corff.

(2) Gellir gwneud penderfyniadau gwahanol ar gyfer swyddogaethau a gweithgareddau gwahanol y Corff.

(3) Rhaid i Weinidogion Cymru—

(a) ymgynghori â'r Corff cyn gwneud penderfyniad am ddyletswyddau ariannol y Corff, a

(b) rhoi hysbysiad i'r Corff am bob penderfyniad o'r fath y maent yn ei wneud.

(4) Caiff penderfyniad o'r fath—

(a) ymwneud â chyfnod sy'n dechrau cyn y dyddiad y'i gwneir, arno neu ar ei ôl;

(b) cynnwys darpariaethau atodol; ac

(c) cael ei amrywio gan benderfyniad dilynol.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddyd i'r Corff gan ei gwneud yn ofynnol iddo dalu iddynt swm sy'n gyfartal â'r cyfan o unrhyw swm neu ran ohono a bennir yn y cyfarwyddyd, neu unrhyw swm o ddisgrifiad a bennir felly a hwnnw'n swm sy'n cael neu sydd wedi cael ei dderbyn gan y Corff hwnnw.

(6) Lle yr ymddengys i Weinidogion Cymru fod gan y Corff warged, p'un ai ar gyfrif cyfalaf neu refeniw, cânt gyfarwyddo'r Corff i dalu iddynt swm nad yw'n fwy na'r gwarged hwnnw a bennir yn y cyfarwyddyd.

(7) Rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Corff cyn rhoi cyfarwyddyd o dan baragraff (5) neu (6).

Pwerau benthyca

14.—(1) Caiff y Corff fenthyca yn unol â darpariaethau canlynol yr erthygl hon, ond nid fel arall.

(2) Caiff y Corff fenthyca symiau o'r fath mewn sterling ag y mae eu hangen arno i gyflawni ei rwymedigaethau a'i swyddogaethau.

(3) Caiff y Corff fenthyca—

(a) gan Weinidogion Cymru, neu

(b) gan bersonau ac eithrio Gweinidogion Cymru, ond dim ond gyda chydsyniad Gweinidogion Cymru.

(4) Caniateir i gydsyniad gael ei roi o dan baragraff (3)(b) yn ddarostyngedig i amodau.

Gwarantau Gweinidogion Cymru o ran benthyca gan y Corff

15.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru warantu, yn y fath fodd ac ar yr amodau sy'n briodol yn eu barn hwy, yr ad-daliad o unrhyw brif swm y mae'r Corff yn ei fenthyca gan unrhyw berson, y taliad o log ar y swm hwnnw a chyflawni unrhyw rwymedigaeth ariannol arall sy'n gysylltiedig ag ef.